

вано от него тъй своеволно и скандално, че скоро притежаването или непритежаването на ордени става един доста сигурен белег за разпознаване на честните и доблестни граждани и за отличаването им от безхарактерните. Не че не съществуваша изключения в това отношение. Но с това право Фердинанд успя да разврати демократичната душа на много българи и ние бяхме свидетели на твърде големи в това отношение падения от страна на хора, инък твърде сериозни и гордеещи се с дух на самостоятелност и независимост. Но това, което правеше упражнението на това право още по-скандално, то е, че когато с едната си ръка Фердинанд раздаваше ордени на своите любимци, с другата той удряше безпощадно любимците на нацията. Когато, например, върху шиите на своите царедворци той окачваше високи ордени, върху тези на народни труженици с дългогодишна обществена просветна и народо-полезна дейност, с грамадни заслуги пред олтаря на отечеството, Фердинанд окачваше тежки присъди. Когато гърдите на жените и синовете на неговите хора се окичваха с ордени, тия на много достойни бранители на родната земя и чест не получиха никакво отличие, освен тежките недъзи, които наследиха от неговите безумни и престъпни войни. Би могло да се каже много за крайно деморализиращето и корумпираще влияние на орденския институт у нас, както впрочем и навсякъде, макар и не в същия размер. И човек се удивлява на мъдростта, далековидността и чистия демократизъм на нашите велики законодатели от 1879 г., които създадоха българската нонституция.

Даденото, прочие, от Стамболовото Велико народно събрание в 1893 г. на Фердинанда право да раздава ордени бе в най-широки размери използвано от него в стремлението му да си привърже